

Słowo wstępne

Relacje amerykańsko-chińskie mogą przesądzić o przyszłości świata. Zdanie to brzmi jak frazes, jednak można zaryzykować tezę, że dobrze opisuje obecną rzeczywistość. Stosunki te mają bowiem fundamentalne znaczenie dla polityki międzynarodowej, kondycji starych i nowych bloków państw i organizacji międzynarodowych, a także interakcji między nimi.

Amerykańsko-chińska wojna handlowa to przybiera na sile, to słabnie. Konsekwencje tego widać na rynkach, szczególnie paliw, ale także coraz ważniejszych surowców krytycznych, które są nieodzowne dla nowych technologii w sektorach obronności, energetycznym i kosmicznym. Składamy na Państwa ręce pierwszy numer „Spraw Międzynarodowych” w 2025 r., pełen tekstów poświęconych relacjom Stanów Zjednoczonych i Chin.

Aleksandra Jaskólska i Agnieszka Nitza-Makowska opisują rywalizację między tymi państwami z perspektywy neorealizmu ofensywnego. Odniesienie do teorii może być szczególnie cenne w analizie wydarzeń, których w najbliższej przyszłości można się spodziewać w Azji Południowej. Bogusław Balza i Piotr Uhma przyglądają się szczególnie aspektowi tej rywalizacji, a mianowicie konsekwencjom prawnym i ekonomicznym. Odczuwa je cały świat, więc jest to wdzięczny temat badań. Wojciech Borowy i Adam Kucharski opisują zaś politykę handlową administracji Donalda Trumpa, która w szczególności zajmuje się właśnie Państwem Środka i może być traktowana jako kolejne narzędzie rywalizacji z tym konkurentem. Piotr Dzierżanowski przygląda się nierównowadze chińskiej gospodarki w kontekście napięć w relacjach z USA. Okazuje się, że zależność Chin od eksportu towarów niejako determinuje je do wchodzenia w spór z Amerykanami. Leszek Kwieciński i Anna Barbarzak opisują znaczenie

surowców krytycznych w strategii bezpieczeństwa. Na rynku ich wydobycia i przerobu dominują Chińczycy, więc jest to zagadnienie szczególnie istotne wobec ryzyka wykorzystania przez nich swojej pozycji do nadużyć w sposób analogiczny do działań Federacji Rosyjskiej na rynku gazu. Część numeru poświęconą relacjom amerykańsko-chińskim zamyka tekst Arkadiusza Tydy o dyplomacji muzycznej. To rozważania na temat związków między polityką publiczną a rynkiem kultury w odniesieniu do tytułowej rywalizacji dwóch potęg.

Warto także przeczytać w tym numerze tekst Adama Burakowskiego na temat banku grupy BRICS, czyli jej jedynej wspólnej organizacji. Krzysztof Iwanek uzupełnia zaś perspektywę o analizę stosunku Indii do coraz głębszego partnerstwa między Chinami i Rosją.

W imieniu całej redakcji zapraszam Państwa do lektury naszego nowego tomu. Skoro relacje amerykańsko-chińskie mogą przesądzić o przyszłości świata, warto dowiedzieć się o nich jak najwięcej. Wspaniałe teksty zebrane w tym numerze mogą to ułatwić.

Wojciech Jakóbik